

„Dětská univerzita“ na Pedagogické fakultě Západočeské univerzity

Umějí toho hodně... Připravit pečivo na ohništi ve středověké chýši, střilet z luku, rozpoznat léčivé bylinky používané v minulosti, a dokonce stvořit z hlíny pravěké venuše. A kdo vlastně? Děti ze základních škol a gymnázií Plzeňského kraje ve věku 7–15 let, které se v letošním roce přihlásily na Dětskou univerzitu Pedagogické fakulty ZČU v Plzni a pro své „studium“ si vybraly právě dějepis.

Populárně vzdělávací akci pro nadané děti, kterou Dětská univerzita bezesporu je, pořádá FPE v Plzni už třetím rokem. Po úvodních ročnících, v nichž dominovaly zejména technické a přírodovědné obory, se letos připojily s bohatou programovou nabídkou i humanitní a umělecky zaměřené katedry. Na katedře historie jsme se zaměřili především na oblíbené dějiny každodennosti, které pro děti skýtají nezměrné edukační možnosti, a to především ve formě exkurzí či workshopů s konkrétním zaměřením na různé etapy lidských dějin.

Jako první ze tří akcí pro zájemce z řad žáků a studentů plzeňských škol jsme nabídli „Cestu do středověku“, přičemž jsme zkoumali nejen vzdálenou historii, ale i relativně vzdálený region, neboť jsme na exkurzi překročili nynější státní hranice. Doslova několik minut od česko-bavorské hranice najdeme v posledních letech zcela jedinečný archeoskanzen odkazující prostřednictvím experimentální archeologie na dávnou historii Slovanů právě na tomto území. Středobodem programu byla bavorská vesnice Bärnau. Právě zde před několika lety vyrostl in situ Historický park, který v duchu cílů experimentální archeologie připravuje návštěvníkům doslova setkání s živou minulostí. Tato minulost je o to příjemnější, což byl hlavní motiv našeho výběru, že na německé straně najdeme starou slovanskou vesnici z roku 1000 n. l. Na staré středověké obchodní cestě z Norimberka do Prahy, kudy projížděl bezpočtukrát např. Jan Lucemburský, Karel IV. a kterou projížděl na podzim roku 1414 do Kostnice i Jan Hus, byla odhalena a následně rekonstruována osada, kterou dnes tvoří původní typy domů, tak jak se nám zachovaly po celá staletí. Archeoskanzen je znám mnohými aktivitami z období, které prezentuje, tedy z 9. až 13. století – chová se zde dobytek, obhospodařují polnosti, jsou zde uctíváni staří slovanští bohové apod. Ve středověké osadě je k vidění celá řada dobových stavení, obytné domy, sýpky, dílny řemeslníků, krčma, vysoká obranná věž na umělém pahorku obehnaném vodním příkopem coby správní sídlo a nedávno byl v samotném centru vystaven i dřevěný křesťanský kostelík. Dojem z tohoto místa byl unikátní. Slovanská vesnice je největším muzeem v přírodě svého druhu v Německu. 26 středověkých usedlostí měly děti možnost prozkoumat a vyzkoušet si cokoli z dostupných technologií, zkrátka středověk žít a užít.

Druhou akcí katedry historie byl didakticky přizpůsobený seminář na téma „Kdo byl kdo“ ve světových dějinách. Ve vybraných kapitolách z různých oblastí lidských dějin jsme pro žáky a studenty zpřehlednily důležité osobnosti podílející se na rozvoji evropského i světového myšlení a pokroku. Jako příklad uveďme Hippokrata, Johanna Guttenberga či Tychona Brahe.

Poslední akcí zimního semestru Dětské univerzity na KHI byl workshop s názvem „Na 2 hodiny pravěkým sochařem“. Děti měly tentokrát možnost představit si motivy a potřeby pravěkých „umělců“ doby kamenné a vytvořit své vlastní plastiky venuší. Výsledky byly úžasné. Podle návodu děti napodobovaly známé venuše, např. willendorfskou, petřkovickou, geometrickou z Předmostí a samozřejmě tu nejslavnější, věstonickou, anebo vytvářely podoby zcela nové, dosud neobjevené.

Helena Východská

Z cesty do historického parku v Bärnau.